Södertörns högskola | Institutionen för Ekonomi och Företagande

Kandidatuppsats 15 hp | Företagsekonomi, Redovisning | Höstterminen 2009

OMSTRUKTURERINGAR VID VD-BYTE

Av: Samir Ali Hussein, Banu Orhan

Handledare: Ogi Chun

södertörns högskola
SÖDERTÖRN UNIVERSITY

Förord

Vi vill tacka vår handledare Ogi Chun som har varit tillgänglig och givit oss sitt stora engagemang och goda reflektioner under uppsatsens gång.

Vidare vill vi tacka övriga personer som på ett eller annat sätt bidragit med sig sina synpunkter.

Slutligen vill vi tacka våra opponenter som delat med sig sina värdefulla åsikter och bidragit med goda råd samt idéer.

Stockholm 2010-01-12

Samir Ali Hussein

Banu Orhan

ABSTRACT

Title: Restructuring at the CEO-change

Level: C– Thesis in Business Administration, Accounting

Author: Samir Ali Hussein och Banu Orhan

Supervisor: Ogi Chun

Date: 2010-01-12

Objective: The aim of this paper is to see if there are higher restructuring expenses under the item provision for the first year when a new president takes office.

Method: The study was done by a quantitative study. Financial statements have been examined for companies listed on the OMX Stockholm Stock Exchange, Large Cap. We have examined all the companies' annual reports between the years 2002-2008. We have looked at the experience of restructuring and other expenses that occur in the context of CEO change. In addition, a student t-test done to see whether a link exists between increased restructuring and CEO replacement.

Results and Conclusion: The survey shows that there is no fixed happy that there are more restructurings in the item provision for the first year when a new president takes office. Therefore, we cannot be based on the survey results give us that Big Bath Accounting exists among companies listed on the OMX Stockholm Exchange Large Cap, and this in the post restructuring of CEO replacement.

Draft implicitly Research: An interesting research could be tested taking into account parameters other than restructuring to investigate the existence of Big Bath Accounting. Examples of these parameters can be depreciation of assets. Another interesting research would be conducted by examining all the OMX Stockholm Stock Exchange. And divide companies sect oral and thus see if the phenomenon Big Bath is more prevalent in certain types of industry.

Keywords: Big Bath Accounting, Restructuring, CEO-change and Statistical analysis.

SAMMANFATTNING

Titel: Omstruktureringar vid VD-byte

Nivå: C– Uppsats i ämnet företagsekonomi, redovisning

Författare: Samir Ali Hussein och Banu Orhan

Handledare: Ogi Chun

Datum: 2010-01-12

Syfte: Syftet med uppsatsen är att se om det förekommer högre omstruktureringsutgifter under posten avsättningar för första året när en ny VD tillträder.

Metod: Studien har gått tillväga genom en kvantitativ undersökning. Årsredovisningar har granskats för bolagen som är noterade på OMX Stockholmsbörsen Large Cap. Vi har undersökt samtliga företagens årsredovisningar mellan åren 2002-2008. Vi har tittat på de gjorda omstruktureringar och övriga utgifter som har förekommit i samband med VD-byte. Vidare har ett student t-test gjorts för att se huruvida ett samband föreligger mellan ökningen av omstruktureringar och VD-byte.

Resultat och slutsats: Undersökningen visar att det inte går att fastsälla att det förekommer högre omstruktureringar under posten avsättningar för första året när en ny VD tillträder. Därför kan vi inte utifrån studiens resultat uttala oss om att Big Bath Accounting existerar hos bolagen listade på OMX Stockholmsbörs Large Cap, detta när det gäller posten omstruktureringar vid VD-byte.

Förslag till vidare forskning: En intressant forskning skulle kunna testas då det tas hänsyn till andra parametrar än omstruktureringar för att undersöka förekomsten av Big Bath Accounting. Exempel på dessa parametrar kan vara avskrivningar av tillgångar. En annan typ av forskning skulle kunna bedrivas genom att undersöka hela OMX Stockholmsbörsen och dela in bolagen branschvis. Och därmed se om fenomenet Big Bath är mer förekommande i en viss typ av bransch.

Nyckelord: Big Bath Accounting, Omstruktureringar, VD-byte och Statistisk analys.

Förkortningar

IAS	International Accounting Standard
IASB	International Accounting Standards Boards
IASC	International Accounting Standards Committee
SEC	Securities and Exchange Commission
CEO	Chief Executive Officer
VD	Verkställande Direktör
t-test	Student t-test
Large Cap	OMX Stockholmsbörs Large Cap
RR	Redovisningsrådets rekommendationer
ÅRL	Årsredovisningslagen (1995:1554)

Innehållsförteckning

1. INLEDNING 1

1.1 Bakgrund 1
1.2 Problemdiskussion 2
1.3 Problemformulering 3
1.4 Syfte 3
1.5 Avgränsning 3
1.6 Disposition 4
2. METOD 5
2.1Vetenskaplig förhållandesätt 5
2.2 Kunskapsuppfattning 5
2.3 Vetenskaplig angreppsätt 6
2.4 Vetenskaplig ansats 6
2.5 Operationalisering 6
2.5.1 *VD-byte* 7
2.5.2 *Resultat* 7
2.5.3*Omstruktureringsutgifter & övriga utgifter* 7
2.5.4 *Noter i årsredovisningar* 7
2.5.5 *Formel* 7
2.6 Insamling av data 8
2.7 Urval 8
2.8 Empirisk underlag 9
2.9 Bortfall 9
2.10 Statistiska mätmetoder 9
2.10.1 *Hypotesprövning* 9
2.10.2 *Studiens hypotes* 10
2.10.3 *Student t-test* 10
2.11 Validitet & Reliabilitet 11
2.11.1 Validitet 11
2.11.2 Reliabilitet 12
2.12 Metoddiskussion 13
3. TEORETISK REFERENSRAM 14
3.1Positiv redovisningsteori 14
3.2 Designad redovisningsteori 14
3.2.1 *Earnings management* 15
3.2.2 *Kreativ redovisning* 15
3.2.3 *Big Bath Accounting* 16
3.3 Avsättningar 17
3.4 Redovisningsrekommendationer, principer, standarder och lagstiftning 17
3.4.1 IAS 37 17
3.4.2 Rättvisande bild 18
3.4.3 God redovisningssed 18
3.4.4 Försiktighetsprincipen 18
3.4.5 Matchningsprincipen 19
4. EMPIRI 20
4.1Bolag i studien 20

4.1.1 *Totala observationer, bortfall & observationer i analys* 20
4.1.2 *VD-byte & ej VD-byte*.....21
4.1.3 *Omstruktureringar vid VD-byte & ej VD-byte* 21
4.1.4 *Medelvärde och standardavvikelse för omstruktureringar vid VD-byt, ej VD-byte*22
4.2 Empirisk sammanfattning.....22
5. ANALYS.....23
5.1 Statistisk analys 23
5.2 Student t-test.....23
5.3 Sammanfattning av analys.....24
5.4 Teoretisk anknytning 24
6. SLUTSATS.....25
6.1Förslag till vidare forskning 26
7. KÄLLFÖRTECKNING
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3

Tabellförteckning

Tabell 4.1 *Bolag i studien*.....20
Tabell 4.1.*1Totala observationer, bortfall & observationer i analys* 20
Tabell 4.1.2 *VD-byte & Ej VD-byte*.....21
Tabell 4.1.3 *Omstruktureringar vid VD-byte & ej VD-byte*.....21
Tabell 4.1.4 *Medelvärde och standardavvikelse för omstruktureringar vid VD-byte & ej VD-byte* 22
Tabell 5.2 Student t-test.....23

1. INLEDNING

Kapitel inleds med en presentation av uppsatsens bakgrund för att läsaren ska få en helhetsuppfattning om vad uppsatsen handlar om. Vidare redogörs en Problemdiskussion samt en Problemformulering. Detta kapitel behandlar även avgränsningar och disposition.

1.1 Bakgrund

”Ett VD-byte brukar inledas med en uppstädning av balansräkningen och en utrensning av vidlyftiga kostnader. Det är i regel positivt för verksamheten men negativt för aktien på kort sikt” [1]

Citatet ovan behandlar designad redovisning där Ahmed Riahi-Belkaoui (2004) beskriver att det förekommer olika strategier som företagsledningen kan utnyttja vid olika tillfällen vid manipulering av extern redovisning. Vidare menar han att redovisningsstandarder ger ledningar möjligheten att själva agera och använda sina omdömen i den finansiella rapporteringen. Detta leder i sin tur till att ledningar inte bara tillhandahåller aktuell och trovärdig information utan även relevant information. Att få agera på eget sätt ur ledningens perspektiv skapar ett utrymme för earnings management. Det vill säga att ledningen väljer att använda metoder för rapporteringen som bidrar till att uppnå en önskad vinst. Med andra ord medför metoden till att rapporteringen manipuleras av valmöjligheter och visar inte ekonomisk verklighetsbild av företaget.[2] En av strategierna som behandlas i denna undersökning är framför allt Big Bath Accounting.

Med Big Bath Accounting menar Penman (2003) att ledningar oftast manipulerar företagets resultaträkning för att visa dåliga resultat.”Big Bath” sker många gånger under ett dåligt år med syfte att kunna stärka nästa års resultat. När en ny VD tillträder väljer denna att tillämpa denna strategi för att skylla på företagets dåliga resultat och den tidigare VD:n. Den nytillträdda VD:n visar på så sätt en vinstökning för den kommande perioden som kan leda till att han får belöning för de förbättringar han bidragit med.[3]

I juli 1998 fastställdes International Accounting Standard (IAS 37) av styrelsen IASB som är ett expertorgan, som tidigare hette IASC. Denna standard trädde i kraft för

[1] https://www.avanza.se/aza/home/home.jsp
[2] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 54
[3] Penman, Stephen H (2003) sid 607-608

finansiella rapporter avseende perioder som börjar från den 1 juli 1999 och framåt.[4] Syftet med IAS 37 är att säkerställa lämpliga kriterier för redovisning och värderingsgrunder som däremot tillämpas på avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar samt att upplysningarna i noterna till dem finansiella rapporterna är tillräckliga .[5] I vår undersökning kommer vi att avgränsa oss till avsättningar och dess särskilda tillämpningsområde det vill säga omstrukturering. Denna standard definierar avsättningar som skulder som är ovissa med avseende på förfallotidpunkten eller beloppen som redovisas i balansräkningen. Enligt IAS 37 p 14 görs en avsättning för omstruktureringsutgifter endast när ett bolag har en fastställd omstruktureringsplan eller när de har skapat en välgrundad förväntan hos dem som berörs av att bolaget kommer att genomföra omstruktureringen. [6]

S Sundgren, H Nilsson & S Nilsson (2007) menar att omstruktureringar förekommer då ett bolag hamnar i en situation som leder till osäkerheter inom verksamheten, som medför till att bolaget blir tvungen att göra omstruktureringar för att kunna effektivisera sin verksamhet. Några exempel på omstruktureringar är när ett företag säljs, läggs ned eller flyttas till ett annat land där kostnaderna blir betydligt lägre för förtaget. Vidare menar författarna att en omstrukturering även kan innebära att företaget gör förändringar inom ledningsstrukturen för att kunna effektivisera verksamheten.[7]

1.2 Problemdiskussion

Flera tidigare studier har gjorts inom detta område, en studie som bland annat har gjorts av Master Stout, Costigan & Lovata (2008) redogör nedskrivningsprövningar av goodwillvärdet vid VD byte, bland de 500 stora företag i USA. Författarna hävdar att det föreligger tydligt samband mellan ökningen av nedskrivningar och VD-byte.[8]

En annan studie gjordes av Göran Johansson (2005) som studerade flera bolags årsredovisningar, ett av bolagen var bland annat TurnIT. I undersökningen granskas årsredovisningar för åren 2000-2002. Den 1 oktober 2001 bytte företaget sin VD och det visade sig att den nytillträdde VD:n skrev ut stora belopp på goodwillnedskrivningarna som ledde till att bolaget under 2002 redovisade ett positivt resultat.[9]

En ytterligare studie som behandlas av Haldorson, Karnerfors & Sandberg (2007) syftar på att utreda om det går att hitta ett statistiskt belägg för strategin Big Bath Accounting genom att undersöka sambandet mellan goodwillnedskrivningar och VD-byte samt

---

[4] FAR Förlag, William Clowers Ltd, Suffolk (2006), sid 507
[5] FAR Förlag, William Clowers Ltd, Suffolk (2006), sid 510
[6] Ibid ,sid 509
[7] S Sundgren, H Nilsson & S Nilsson (2007), sid 256
[8] Masters-Stout, Costigan, Lovata,(2008) Goodwill impairments and chief executive officer tenure, *Critical Perspectives on Accounting*
[9] Göran Johansson(2005), sid 84-85

negativt resultat. Studien visade att det går att hitta ett tydligt statistiskt samband mellan nedskrivning av goodwill vid VD-byte och negativt resultat.[10]

Resultat av dessa studier stödjer författarna Ahmed Riahi-Belkaoui`s (2004) och Penman`s (2003) påstående om Big Bath Accounting som hävdar att när en ny VD tillträder manipulerar denne ofta företagets resultaträkning för att visa dåliga resultat och på så sätt stärker denne nästa års resultat. Vår problemdiskussion kommer att grunda sig på tolkningen av resultatet av ovanstående studier. Tidigare ovan nämnda studier behandlar Big Bath fenomenet utifrån goodwill nedskrivningar och VD-byte. Frågan är om det finns andra möjliga strategier för den nytillträdde VD:n att använda förutom nedskrivning av goodwill? Kan dessa omstruktureringar vara en annan parameter som utnyttjas av en nytillträdd VD för att manipulera företagets resultaträkning?

1.3 Problemformulering

De åtgärder en nytillträdd VD använder för att minska företagets innevarande resultat med motiv att öka framtida vinst behandlas i Big Bath Accounting. Frågan är om det förekommer högre omstruktureringsutgifter vid VD-byte?

1.4 Syfte

Syftet med uppsatsen är att se om det förekommer högre omstruktureringsutgifter under posten avsättningar för första året när en ny VD tillträder.

1.5 Avgränsningar

I den här uppsatsen kommer vi att endast undersöka posterna omstruktureringsutgifter och övriga utgifter som förekommer under posten avsättningar i balansräkningen. Detta eftersom det kan finnas underlag för de andra posterna som förekommer under posten avsättningar, exempelvis uppskjuten skatt, kommersiella garantier och pensioner.

[10] Haldorson, Karl och Karnerfors, Björn (2007), *Big Bath Accounting: en studie om ledningens beteende*

1.6 Disposition

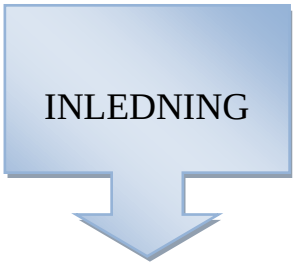

Uppsatsen inleds med bakgrund och därefter följer en problemdiskussion och en problemformulering som hänger samman med uppsatsens syfte. Kapitlet avslutas sedan med en redogörelse av avgränsningar.

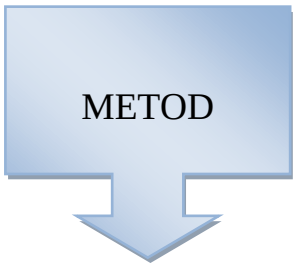

I metodkapitlet redogörs metodval och en förklaring av författarnas tillvägagångssätt vid genomförandet av undersökningen.

I teoridelen behandlas relevanta termer, såsom lagar och regler berörande IAS 37, Positiv redovisningsteori, Designad redovisning, Earnings management, och Kreativ redovisning samt Big Bath Accounting.

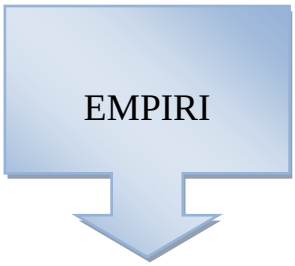

I empirin sammanställs undersökningens resultatet gällande uppsatsens uppställda hypoteser.

I analyskapitlet undersöks empirin med hjälp av teorietiska referensramen och författarnas logiska resonemang.

I slutsatsen besvaras uppsatsens frågeställningar som uppfyller uppsatsens syfte.

2. METOD

I metodkapitelet presenteras det tillvägagångssättet som har tillämpat för att genomföra uppsatsen och dess syfte. Kapitlet visar även de metoder som tillämpats och hur information har samlats in.

2.1 Vetenskaplig förhållandesätt

Inom forskning och förhållningssätt finns det två huvudinriktningar, *positivism* och *hermeneutik*.[11]Det positiviska förhållandesättet stöder tanken om en enhetlig vetenskap.[12]Hermeneutiken är en vetenskaplig riktning där mänskliga existensens grundbetingelse studeras och tolkas. [13]

För att tillämpa framgångsrik forskning krävs det en god överblick över de olika vetenskapliga förhållandesätten. I denna undersökning tillämpas det positivistiska förhållandesättet, då den grundas på en kvalitativ metod vilket är en typisk egenskap för positivism. För att kunna uppfylla undersökningens syfte kommer vi att studera helheten av årsredovisningar som senare kommer att brytas ned i delar det vill säga parametrar som är mätbara. Dessa parametrar innefattas av VD-byte, ej VD-byte, resultat efter finansiella poster, omstruktureringsutgifter samt övriga utgifter.

2.2 Kunskapsuppfattning

Enligt Patel & Davidson (2003) är kunskapsfilosofi läran om kunskapens ursprung och även giltighet.[14] Kunskapsfilosofi uttryckas som epistemologi, vilket ger svar på frågan om hur vi kan få kunskap om verkligheten.[15]

Undersökningen grundas på observationer från verkligheten och empiriska kunskapsbilden. När vi bygger vår kunskap genom erfarenhet från verkligheten får vi en empirisk syn på kunskapens skapande. Genom empiriskt material hämtar vi vår kunskap som ligger till grund för att kunna besvara undersökningens hypoteser. Insamlingen av det empiriska materialet sker objektivt det vill säga årsredovisningarna granskas utifrån ett neutralt perspektiv, oberoende av information. I undersökningen behandlas all data lika därmed görs ingen åtskillnad på informationen.

[11] Patel & Davidson (2003), sid 26
[12] Ibid, sid 27
[13] Ibid, sid 28
[14] Ibid, sid 17
[15] Johannessen & Tufte (2003), sid 16

2.3 Vetenskaplig angreppssätt

Inom samhällsvetenskapen går det att skilja mellan två metodiska angreppssätt, kvalitativa och kvantitativa metoder.[16] Syftet med den *kvalitativa metoden* är att få en förståelse för insamlad information och inte en generell giltighet.[17] Det gäller att lägga ner fokus för att få en mer djupgående förståelse för föreliggande problemet och sedan beskriva helheten. Den *kvantitativa metoden* är däremot mer formaliserad och strukturerad. Statistiska mätmetoder anses vara en central del vid analyserandet av det insamlade kvantitativa informationen.[18]

För att genomförandet av undersökningen skall fungera krävs det att man har klara riktlinjer och ett syfte som förklarar orsaken bakom fenomen som undersökningen baseras på. Undersökningen kommer att vara av kvantitativ karaktär, eftersom undersökningen tas fram genom statistiska mätmetoder.

2.4 Vetenskaplig ansats

Det finns två huvudinriktningar inom den vetenskapliga ansatsen som kan användas när det gäller företeelser som forskaren ska studera, nämligen induktion respektive deduktion.[19] *Induktion* betecknas som upptäcktens väg medan *deduktion* betecknas som bevisandets väg. Både induktion och deduktion anger tillvägagångssätt och utifrån det dras vetenskapliga slutsatser.[20]

Enligt Ahmed Riahi- Belkaoui (2004) verifieras eller falsifieras den *deduktiva ansatsen*, beroende på om hypotesen anses vara sann eller inte. *Hypotetiska/deduktiva* metoden är en ytterligare teoriansats som har till syfte att förklara verkligheten. Med denna metod testas befintliga teorier men det går också att utveckla teorin. Denna undersökning byggs på genom den hypotetisk- deduktiva ansatsen för att kunna förklara verkligheten genom att testa teorin och därefter kommer vi att se om undersökningens hypotes kommer att anses vara sann eller inte.[21]

2.5 Operationalisering

Enligt Johannessen & Tufte (2003) är operationalisering processen från det generella till det konkreta.[22] En central företeelse är att bryta ned de teoretiska begreppen vid operationalisering och därefter avgöra vilka begrepp som är relevanta för

[16] Holme & Solvang (1997)., sid 23
[17] Ibid, sid 14
[18] Ibid, sid 14
[19] Holme & Solvang (1997, sid 51
[20] Andersen, Ib (1998), sid 29
[21] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 111-112
[22] Johannessen & Tufte (2003), sid 44

frågeställningen. När empiriska begreppet har operationaliserats kan det benämnas som en variabel. [23]

Variabler som ska operationaliseras i undersökningen är *VD-byte, resultat, omstruktureringsutgifter* och *övriga utgifter under posten avsättning* i balansräkning och diverse *noter i årsredovisningar*.

2.5.1 *VD-byte*

Med VD-byte avses det år då en VD tillträder det vill säga då det skett ett VD-byte under ett kalenderår. Vidare undersöks även föregående år innan VD-bytet skedde. Detta görs genom en granskning av årets årsredovisning för att se vem som har skrivit under årsredovisningen.

2.5.2 *Resultat*

Resultatet som vi har tagit hänsyn till är resultat efter finansiella poster. Detta på grund av att bolagens redovisade resultat utgör en variabel som baseras endast av avsättningar, som anses ge en påverkan på resultatet och bidrar därmed till ett lägre resultat.

2.5.3 *Omstruktureringsutgifter & övriga utgifter*

Med omstruktureringsutgifter och övriga utgifter avses räkneskapsårets gjorda omstruktureringsutgifter samt övriga utgifter som förekommer under posten avsättningar. En sådan indelning av avsättningar redovisas i balansräkningen som skuld samt upplysningen till noten för den här typen av avsättningar redogörs i årsredovisningen.

2.5.4 *Noter i årsredovisningar*

Noterna för respektive räkneskapsår granskas för att se vad respektive omstruktureringsutgifter samt vad övriga utgifter uppgår till. I vissa fall visar bolagen inte en specificering av räkneskapsårets redovisade omstruktureringsutgifter och övriga utgifter. I ett sådant fall subtraheras räkneskapsårets ingående balans och utgående balans av värdet på summan av omstruktureringsutgifter och övriga utgifter i balansräkningen. Genom att ta fram mellanskillnaden erhålls värdet av räkneskapsårets gjorda omstruktureringsutgifter och övriga utgifter.

2.5.5 *Formel*

Vi har utgått från omstruktureringsutgifter samt de övriga utgifter och resultatet efter finansiella poster och beräknat följande ekvation: [*omstruktureringsutgifter+ övriga utgifter/(omstruktureringsutgifter +övriga utgifter resultat efter finansiella poster)]*100.* Genom att summera omstruktureringsutgifter och övriga utgifter och

[23] Andersen, Ib (1998, sid 80

därmed addera dessa med resultatet fås en kvot från resultaten som inte har någon påverkan av dessa typer av avsättningar. Vidare för att kunna se hur stor del av resultat som innefattas dessa avsättningar har vi dividerat summan av omstruktureringsutgifter och övriga utgifter med kvoten som vi fick enligt ovan. För att kunna tillämpa denna ekvation på ett enklare sätt har vi multiplicerat resultatet av ekvationen med 100, detta ger en procentuell sats. Kvoten i procent visar hur stor del av resultatet som innefattas av dessa omstruktureringsutgifter och övriga utgifter.

2.6 Insamling av data

Data delas in efter olika kriterier, såsom primära eller sekundära respektive kvalitativa eller kvantitativa. [24] Data som forskaren själv samlar in kallas för primärdata medan de sekundära data är data som samlats in av andra. Kvalitativ data kallas även mjukdata, såsom intervjuer och verbala analyser av textmaterial. Kvantitativ data används i form av tabeller, siffror och figur. Dessa data är mätbar och ligger till grund för statistisk bearbetning och analys. [25]

Kvantitativ datainsamling anses passa bäst för undersökningen eftersom den är mätbar och den utgör grunden för undersökningens statistiska beräkningar. I undersökningen tillämpas vi sekundära data i form av årsredovisningar. Årsredovisningar som granskas är bolag som är noterade på OMX Stockholmsbörsen Large Cap. Vi kommer att undersöka samtliga bolags årsredovisningar mellan åren 2002-2008.

I undersökningen granskas 56 observerade bolag som förekommer i OMX Stockholmbörsen Large Cap och av dessa bolag har sju bolag redovisat sin årsredovisning i USD och två bolag i EURO. För att få en korrekt bild av dessa bolags årsredovisningar så har vi räknat om valutan till SEK och tagit hänsyn till valutakurser historik för varje bokslutsdag.

2.7 Urval

När forskare genomför en undersökning av ett fenomen måste denne ta ställning till huruvida enheterna ska studeras, alla enheter eller enbart några av dem.[26] Populationen utgörs då summan av alla enheter är tillgängliga. Vid kvantitativa undersökningar är det vanligt att enbart undersöka utvalda enheter i populationen, då man gör stickprov från populationen. På så sätt förenklas bearbetningen av information och därmed fås en uppfattning i vilken utsträckning resultaten från stickprovet ger en korrekt bild av gruppen som urvalet gjorts ifrån. [27]

[24] Andersen, Ib (1998), sid 24
[25] Patel & Davidson (2003), sid 65
[26] Andersen, Ib (1998), sid 122
[27] Holme & Solvang (1997), sid 155

Undersökningens urval utgörs av börsnoterade bolag på OMX Stockholmbörsen Large Cap. Utifrån detta urval följer ett stratifierat urval, vilket innebär att ett visst antal enheter av bestämda kategorier representerar urvalet. Ett slumpmässigt urval kommer inte att genomföras i undersökningen. Vi avser att undersöka alla bolag i Large Cap som utgör studiens population.

2.8 Empiriska underlag

Vårt empiriska underlag utgör vi från bolagens årsredovisningar på Large Cap. Dessa inhämtas elektroniskt från bolagens hemsidor. Det är sammanlagt 56 bolag som grundar undersökningens observationer under sju år. Totalt granskas 392 årsredovisningar mellan åren 2002-2008. I bolagens resultaträkning observeras resultat efter finansiella poster samt görs anteckningar om hur stor del av resultatet som innefattas av omstruktureringsutgifter och de övriga utgifterna i procent. En ytterligare granskning görs i årsredovisningar för att se under vilka kalenderår VD-byte har skett.

2.9 Bortfall

Det är viktigt att veta hur stort bortfallet får vara, dock är det svårt att ge ett svar på frågan eftersom flera olika faktorer kan blandas in. Om bortfallet i en undersökning är mindre än 10 procent behöver man inte befara snedvridet resultat, dock får inte storleken på bortfallet berättigas, orsaken till bortfallet anses ha en viktig roll.[28]

I undersökningen tillämpas årsredovisningar mellan åren 2002-2008, som utgör studiens empiriska grund. Totalt utgår vi från 56 stycken bolag under sju år som sammanlagt ger 392 observationer. Årsredovisningar som ej är tillgängliga i elektronisk form under något av åren kommer att benämnas som ”bortfall”. I undersökningen har vi erhållit 370 observationer som är till grund för undersökningens fortsatta statistiska analys som utgör 94,4 % av studiens urval. Studiens sammanlagda bortfall är 22 stycken som utgör endast 5,6 %, vilket understiger enligt Lisper & Lisper (2005), som menar att det bortfall som understiger 10 % minskar risken för snedvridning.[29]

2.10 Statistiska metoder

I nästföljande avsnitt redogörs ett statistisk test som kommer att tillämpas i studien. Detta test är hypotesprövande test, då studiens formulerade nollhypotes kommer antingen förkastas eller accepteras.

2.10.1 Hypotesprövning

En hypotesprövning görs genom att formulera en nollhypotes (H_0) och en mothypotes (H_1). Om det föreligger ett samband förkastas nollhypotesen och om det inte föreligger

[28] Lisper & Lisper (2005), sid 226
[29] Ibid, sid 226

ett samband så accepteras nollhypotesen.[30] Om nollhypotesen accepteras innebär det att testets signifikansvärde understiger det kritiska signifikants värde. I undersökningen har vi valt ett kritiskt värde, α, om 5 %. Vid samhällsvetenskapliga undersökningar är det vanligt att använda en signifikansnivå om 5 %.[31] Detta medför att resultaten är korrekt med 95 % sannolikhet och i 5 % av fallen blir forskaren vilseledd. [32]

2.10.2 Studiens hypotes

Studiens problemdiskussion och syfte grundar sig på definitionen av Big Bath, vilket är de åtgärder en nytillträdd VD använder för att minska företagets innevarande resultat med motiv att öka framtida vinst. Därför har vi ställt upp hypoteser för att med hjälp av dessa kunna se om det föreligger ett samband mellan ökningen av omstruktureringar och VD-byte.

- H_0 : Det förekommer inte högre omstruktureringar vid VD-byte.
- H_1 : Det förekommer högre omstruktureringar vid VD-byte.

2.10.3 Student t-test

Students t-test är ett parametrisk test för oberoende mätningar. Parametriska test gör en beskrivning om parametrar, exempelvis populationens medelvärde eller standardavvikelse. Det krävs att parametriska tester har data på intervall- eller kvotnivå. Små stickprover leder till mer betydande av normalitet och snedhet. Mätvärdena i testen är normalfördelade och har lika stora varianser. Hypotesprövningen kan därmed baseras på slumpfördelningen inom normalkurva. Students t-test kan användas i de fall då fördelningen inte är normalfördelad, under förutsättningen att $n \geq 30$. Förutsättningen anses då vara normal oavsett populationens utseende.[33]

Students t-test jämför om det föreligger skillnad mellan två populationer där värdet på standardavvikelsen är okänt. Testet tar fram särskilda antaganden för att sedan kunna använda dessa. Data bör vara på intervall- eller kvotnivå och populationerna skall vara normalfördelade. Varianserna får huvudsakligen inte skilja sig från stickproven. Då t-testets förutsättningar uppfylls vid osäkerhet skall ett icke- parametrisk test användas. Med hjälp av t-testet görs prövning om skillnaden i medelvärdet är slumpmässig eller om det går att acceptera alternativhypotesen.[34]

[30] Ibid, sid 298
[31] Vejde & Leander (2000), sid 267
[32] Lisper & Lisper (2005), sid 183
[33] Lisper & Lisper (2005), sid 337
[34] Ibid, sid 337

För att kunna undersöka om nollhypotes skall förkastas eller antas kommer Students t-test att tillämpas. Students t-test anses vara relevant att tillämpa därför att utifrån vår hypotes fås en kvotskala. Student t-testet som tillämpas kommer också att vara ensidigt med en signifikansnivå om 5 %.

Formeln för Students t– test framgår enligt nedan. Resultaten av Students t-test redovisas i senare kapitel, då undersökningens nollhypotes antingen förkastas eller antas.

$$t = \frac{x_1 - x_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2}} \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}$$

t	Testets t-värde
x	Medelvärde
s^2	Varians
n	Storlek på stickprovet

2.11 Validitet & Reliabilitet

Enligt Holme & Solvang (1997) är målsättningen för varje studie att utgå från information som är reliabel eller pålitlig.[35] Validitet och reliabilitet har ett visst förhållande till varandra, därför krävs fokus på båda karaktärsdragen.[36]

2.11.1 Validitet

Studiens *validitet* bestäms beroende på vad som mäts och om det förklaras tydligt i frågeställningen. [37] Validitet innebär giltighet och relevans.[38] Giltighet förklarar huruvida teorin och empirin stämmer överens. Och relevans förklarar om empirin och variabler är relevanta för undersökningens problemställning. Enligt Patel & Davidson (2003) handlar validitet om att veta vad som undersöks, dvs. det vi avser att undersöka faktiskt undersöks.[39]

För att kunna ge en sann bild av verkligheten, samt att mäta det vi anser är av vikt har vår första utgångspunkt varit att säkerställa validiteten genom att garantera att det vi avser undersöka verkligen kommer att undersökas. För att öka undersökningens

[35] Holme & Solvang (1997), sid 163
[36] Patel & Davidson (2003), sid 99
[37] Holme & Solvang (1997), sid 163
[38] Andersen, Ib (1998), sid 85
[39] Patel & Davidson (2003), sid 100

validitet har variablerna omstruktureringsutgifter och övriga utgifter, VD-byte och resultat efter finansiella poster operationaliserats för att göra dessa mätbara.

2.11.2 Reliabilitet

Studiens *Reliabilitet* fastställs av hur mätningarna utförs och hur exakt bearbetningen av informationen är.[40] Reliabilitet handlar om instrumentets tillförlitlighet, dvs. hur väl instrumentet står sig mot slump inflytanden av olika slag.[41]

För att få fram undersökningens reliabilitet kommer vi att inhämta informationen från årsredovisningar som tillhör bolag noterade på OMX Stockholmsbörs Large Cap. En av förutsättningarna för reliabilitet är att informationen från dessa årsredovisningar är tillförlitlig, det vill säga att dessa redovisade avsättningar också har verkställts. Då årsredovisningen för respektive företag har granskats och godkänts av minst en auktoriserad revisor anser vi att informationen är tillförlitlig.

En ytterligare kontroll görs då det förekommer extremvärden från omstruktureringsutgifter och övriga utgifter, vid VD-byte samt vid resultat efter finansiella poster. I och med att dessa utgör undersökningens variabler är det av betydelse att deras värden och uppgifter är tillförlitliga. Vi anser därför att undersökningen har en god reliabilitet, då extremvärden har kontrollerats och utfört stickprov. Vi anser även att årsredovisningarna utgör en tillförlitlig sekundärkälla och för att öka undersökningens reliabilitet ytterligare har all insamlad data redovisats tydligt i samtliga bilagor.

2.12 Metoddiskussion

Holme & Solvang (1997) menar att kvantitativa metoder ofta uppfattas som en absolut sanning eftersom de baseras på statistisk data. Vid ett forskningsarbete är det angeläget att ha en mer realistisk inställning till resultatet av kvalitativa studier.[42] Den kvantitativa studiens kvalitet beror mycket på tillförligheten av den insamlade informationen. [43] Det räcker inte bara med att informationen är sann utan den måste även vara valid, det vill säga att det som mäts är det vi avser att mäta. Vilket innebär att både den teoretiska variabeln och den operationaliserade variabeln stämmer överens.[44]

Vi är medvetna om att kvantitativa undersökningar kan leda till problematik, eftersom de många gånger uppfattas som den absoluta sanningen. Det finns även en stor tilltro till objektivitet vilket innebär att en sanningsenlig bild av verkligheten presenteras. I vår undersökning har vi valt att tillämpa vetenskapliga synsätt och kvantitativa statistiska mätmetoder.

---

[40] Holme & Solvang (1997), sid 163
[41] Patel & Davidson (2003), sid 100
[42] Holme & Solvang (1997), sid 150
[43] Patel & Davidson (2003), sid 109
[44] Holme & Solvang (1997), sid 94

Reliabiliteten av undersökningen anser vi vara god, där värdena för de observerade parametrarna omstruktureringsutgifter och övriga utgifter, VD-byte och resultat efter finansiella poster har plockats från bolagens årsredovisningar. Vi har inte gjort några subjektiva värderingar på dessa värden utan enbart registrerat dem på ett systematiskt sätt. Vi anser att undersökningens tillförlitlighet har fastställts genom att öppet och tydligt presentera granskningen av de observerade företagen. Undersökningens validet anser vi också vara god eftersom våra hypoteser är utformade utifrån teorin Big Bath Accounting som ingår i teorin om designad teori samt att lämpliga variabler har operationaliserats.

Våra forskningsobjekt kommer att studeras över tidsperioden mellan 2002-2008. Tidsperioden anser vi vara rimlig för att undvika ett slumpmässigt forskningsresultat, då vi erhåller ett tillförlitligt forskningsresultat. Vi tillämpar statistiska mätmetoden, Students t-test för att undersökningens empiriska data ska kunna analyseras.

Uträkningar av kvantitativa data är mer objektiva och korrekta än kvalitativa data. Dock får vi inte glömma att all rådata har sitt ursprung i kvalitativa kontexter som har kategoriserats med hjälp av siffror och tal.[45] I vår undersökning tillämpar vi data av kvantitativ karaktär som även betecknas som sekundärdata. Dock finns det en nackdel med sekundärdata för forskaren har ingen kontroll vid framställandet.[46] Dock tycker vi att undersökningens data är tillförlitlig, eftersom årsredovisningarna för bolagen på Large Cap både granskas och godkänns av minst en auktoriserad revisor.

[45] Andersen, Ib (1998), sid 48
[46] Kristina Artsberg (2005), sid 48

3. TEORETISK REFERENSRAM

I detta kapitel presenteras teoretiska utgångspunkter. Kapitlet inleds med en beskrivning av Positiv redovisningsteori, Designad redovisning, Earnings management, och Kreativ redovisning samt Big Bath Accounting. Och därefter behandlas redovisningsrekommendationer, principer, standarder och lagstiftning.

3.1 Positiv Redovisningsteori

Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004) menar att det finns två olika ansatser inom redovisningsteorin, den positiva och den normativa ansatsen. Den positiva ansatsen skiljer sig till hög grad från den normativa ansatsen. Den normativa ansatsen har till avsikt att bestämma en teori som ger en förklaring om ”hur det borde vara” än att få en förklaring om ”hur det är”. Medan den positiva ansatsen uppmärksammar på varför utvecklingen av redovisningsnormer och teorier försöker förklara redovisningshändelser.[47]

Den positiva redovisningsteorin förutsäger åtgärder vid valet av redovisningsprinciper och företagens reaktioner på nya redovisningsstandarder. En viktig aspekt inom positiv redovisningsteori är att organisationen inom företagen sker på ett effektivt sätt, för att maximera sina överlevnadsutsikter.[48]

Tankarna som finns i den positiva redovisningsteorin har i huvudsak skapat manipulering av redovisningsmått. Med detta menas att beslutsfattare gör avsiktliga val som medför anpassade utfall av redovisningsmått som de vill förmedla utåt om företaget.[49]

Positiva redovisningsteorin har till syfte att förstå och förutsäga valet av redovisningsprinciper mellan olika företag. Därför berättar denna teori inte om vad individer eller grupper borde göra, den här typen av teori kallas normativa. Den positiva redovisningsteorin kan hjälpa de normativa förutsägelserna att hålla sig på rätt spår genom att insistera på empiriska tester av förutsägelser. Dessa två synsätt kompletterar varandra i praktiken.[50]

3.2 Designad redovisning

Designad redovisning har till avsikt att välja redovisningstekniker och lösningar som innebär en konstruerad verklighetsbild som inkluderar olika koncept och inriktningar. [51]

[47] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 446
[48] Scott, William R (1997), sid 219
[49] Sandell Nicklas (2006) *Redovisningsmått, påkopplade system och ekonomiska konsekvenser: Redovisningsbaserade prestationsersättningar*
[50] Scott, William R (1997), sid 219-220
[51] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 54

Några av dessa inriktningar som behandlas i denna studie är *Earnings management*, *Kreativ redovisning* och *Big Bath Accounting.*

3.2.1 *Earnings management*

Ahmed Riahi-Belkaoui (2004) menar att ledningen får chansen att välja mellan olika redovisningstransaktioner samt en möjlighet att välja mellan olika alternativ inom samma redovisningsområde. I earnings management manipuleras valmöjligheter och de val som anses bidra till att önskad vinst väljs. Detta är ett tydligt exempel av designad redovisning. Earnings management har förklarats som en särskild form av designad redovisning.[52] Denna teori är ett medvetet ingripande i den externa rapporteringsprocessen med syfte att erhålla privat fördel. Detta kan vara möjligt genom valet av redovisningsmetoder eller genom tillämpning av särskilda metoder.[53]

Ledningen får en tillåtelse av redovisningsstandarder om att själva använda sina omdömen i den finansiella rapporteringen, då dem får tillhandahålla aktuell och trovärdig information och få möjligheten att tillhandahålla relevant information under alternativa standarder. Möjligheter skapas för earnings management, exempelvis när ledningen väljer att redovisa metoder och beräkningar som inte reflekterar den verkliga ekonomiska bilden av företaget. I samband med denna situation varnade ordföranden i Securities and Exchange Commission (SEC), om hotet mot trovärdighet i den finansiella rapporteringen. Detta förekommer genom missbruk av ”Big Bath” omstruktureringskostnader, tidig redovisande intäkter samt nedskrivningar av inköp i forskning och utvecklingsprocessen.[54]

Enligt Ahmed Riahi-Belkaoui (2004) inträder earnings management exempelvis för att påverka aktiemarknaden, öka ledningens kompetens, undvika ingripande av statliga regleringsorgan samt minska sannolikheten för att bryta utlåningsavtal.[55] För att förbättra företagets vinst och dess kapitalkostnad utformas earnings management tekniker. Under perioder då prestationen är låg kan ledningen rapportera dåliga nyheter för att öka framtida vinster. [56]

3.2.2 Kreativ redovisning

Kreativ redovisning är en liberal tolkning av redovisningsregler som ger en bild av den finansiella situationen, den anses vara mer optimistisk än den verkliga situationen. I den kreativa redovisningen kan det finnas olika former beroende på vad företaget vill

[52] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 56
[53] Ibid, sid 56-57
[54] Ibid, sid 57
[55] Ibid, sid 57
[56] Schroeder, Clark & Cathey (2005) *Financial accounting theory and analysis*

förmedla via årsredovisningen. Inom redovisningen är dessa former, känt i både praktiken och i litteraturen om Big Bath Accounting och kreativ redovisning.[57]

Enligt (Ahmed Riahi-Belkaoui) består den kreativa redovisningen av manipulation i årsredovisningen. Omstruktureringskostnader uppkommer exempelvis vid uppsägningar och nedläggning av verksamheter.

Kreativ redovisning strider inte mot lagen utan förekommer inom lagar och i redovisningsnormer. Kreativ redovisning är en process som använder flexibla redovisningsnormer och lagstiftningar, där syftet är att få en annan bild av årsredovisningen än den regelmässigt korrekta. Företagen försöker oftast hitta kryphål och böja på reglerna för att visa en annan bild av företaget.[58]

3.2.3 *Big Bath Accounting*

Penman (2003) menar att ”taking a bath” är en benämning av manipulering, vilket innebär att den nytillträdda VD:n skriver ut stora kostnader. På så sätt genereras högre framtida vinster vilket belönar den nya VD:n. Att tillämpa Big Bath Accounting kan indikera manipulering av redovisningsmått genom att göra tillfälliga minskningar av vinsten. I många fall används begreppet Big Bath Accounting när vinsten reduceras i stor omfattning. [59]

Företag anses vara mer benägen att använda ”taking a bath” under särskilda omständigheter och perioder. Ett typiskt exempel på detta är vid VD-byte, då förväntas det att nya VD:n presenterar bra resultat och visar betydande förbättringar. När företag redovisar ett negativt resultat passar de även på att flytta sina kostnader till den aktuella perioden, vilket leder till högre kostnader. Den här typen av vinstförskjutning kännetecknar manipulation och innebär att det blir en tveksam redovisning av resultat.[60]

Murphy & Zimmerman (1993) menar Big Bath Accounting förekommer då den nya VD:n vill lyfta fram framtidens resultat på bekostnad av det övergångna årets resultat genom olika resultatpåverkade åtgärder. Nya VD:n är mer benägen att göra ”Big Bath” om tidigare VD överlämnar ett svagt resultat för då blir det trovärdigare för VD:n att skylla på den gamla VD:s sämre resultat. [61]

Enligt Ahmed Riahi-Belkaoui (2004) redogörs Big Bath Accounting som en tvättning av balansräkningen. Det finns olika åtgärder av VD, såsom avskrivning eller

[57] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 57
[58] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 59
[59] Penman, Stephen H (2003), sid 607-608
[60] Ibid 607-608
[61] Murphy, Kevin J., Zimmerman, Jerold L.,(1993) “Financial performance surrounding CEOturnover”, *Journal of accounting and economics*

nedskrivning av tillgångar samt avsättningar som är gjorda för förluster och kostnader.[62]

3.3 Avsättningar

I Sverige infördes avsättningar samtidigt som årsredovisningslagen (1995:1554) tillkom.[63] Avsättningar fastställs som en skuld och den är osäker till förfallotidpunkt eller belopp, enligt (RR 16 p. 10). Avsättningar, skulder och eventualförpliktelser är framtida förpliktelser och bokförs i balansräkningen under en egen rubrik.[64]

Beräkningsmöjligheten skiljer avsättningar från skulder, eftersom avsättningens belopp eller tidpunkt är osäker och kan därmed bara fastsällas genom uppskattningar. Avsättningens belopp skall redovisas då det anses att den kommer att betalas någon gång i framtiden. Då denna post är svårbedömd och det är nödvändigt med subjektiva bedömningar leder det till att tillförlitligheten blir tveksam. I ett sådant fall lämnas upplysningar om att en ansvarsförbindelse föreligger.[65]

Avsättningar består av olika former, bland annat omstruktureringsutgifter, förlustkontrakt, produktgarantier, övriga avsättningar samt avsättningar för böter med mera. Enligt (RR 16 p.72) är omstruktureringsutgifter framtida utgifter och kriteriet för en sådan avsättning uppfylls exempelvis när företaget har fastställande omstruktureringsplan. Omstruktureringar kan till exempel innebära försäljning av verksamhetsgren, omlokalisering eller nedläggning av verksamheter, förändringar i ledningsstruktur och genomgripande omorganisationer.[66]

3.4 Redovisningsrekommendationer, principer, standarder och lagstiftning

3.4.1 IAS 37

Enligt IAS 37 definieras en avsättning som en skuld där förfallotidpunkt eller beloppet är okänd. En avsättning redovisas i balansräkningen då det finns en befintlig förpliktelse som antingen är legal eller informell. Den legala förpliktelsen kan exempelvis förekomma i ett kontrakt, lagstiftning eller i en annan laglig grund. En informell förpliktelse förekommer då företag vidtar vissa handlingar. Dessa handlingar

[62] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 58
[63] Årsredovisningslag (1995:1554)

[64] Kristina Artsberg (2005), sid 301
[65] Kristina Artsberg (2005), sid 302
[66] Ibid, sid 307

får företaget genom en etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller ett tillräckligt, aktuellt uttalande, för att de visar externa parterna att de tar på sig vissa skyldigheter.[67]

Informell förpliktelse innebär att ett företag offentliggör en omstruktureringsplan. Då skall informationen vara tillräcklig detaljerad och kunna skapa förväntningar utåt om att företaget utför omstruktureringar. En avsättning skall därmed redovisas i balansräkningen om det troligen krävs ett utflöde av resurser för att reglera förpliktelsen.[68]

En omstrukturering är en plan som företagsledningen utformar och bestämmer, så att en viss del av verksamheten antingen förändras i storlek eller på vilket sätt verksamheten bedrivs. Omstrukturering kan exempelvis vara att företag säljer eller lägger ner en verksamhetsgren, såsom förändringar i ledningsstrukturen, utformning av omorganisationer som påverkar verksamhetens karaktär samt inriktning.[69]

3.4.2 Rättvisande bild

Enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) skall balansräkning, resultaträkning och noter upprättas som en egen enhet och ge en rättvisande bild av företagets resultat. Med rättvisande bild menas således att läsaren av årsredovisningen inte skall vilseföras, en bedömning av helheten skall göras och inte de enskilda reglerna.[70] I ÅRL Kap 2 definieras rättvisande bild enligt följande:

"3 § Balansräkningen, resultaträkningen och noterna skall upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av företagets ställning och resultat. Om det behövs för att en rättvisande bild skall ges, skall det lämnas tilläggsupplysningar ".[71]

3.4.3 God redovisningssed

Enlig årsredovisningslagen (1995:1554) skall årsredovisningen upprättas åskådligt och stämma överens med god redovisningssed. Begreppet god redovisningssed redogör för hur verksamheten egentligen ska redovisa för att ge en rättvisande bild av företaget. [72]

3.4.4 Försiktighetsprincipen

Försiktighetsprincipen har en betydande roll inom redovisningssammanhanget i Sverige. Det finns en stor koppling till beskattning, då staten i många fall givit

[67] FAR Förlag, William Clowers Ltd, Suffolk (2006) , sid 508
[68] Ibid, sid 511
[69] Ibid ,sid 519
[70] Årsredovisningslag (1995:1554)

[71] Ibid

[72] Kristina Artsberg (2005), sid 52

möjligheter till företag för att bygga upp reserver.[73] *IASB föreställningsramen p.37 menar att osäkerheten kring händelser kan hanteras antingen genom att ge noggranna upplysningar i noterna eller genom att tillämpa försiktighetsprincipen. Denna princip tydliggör att bedömningar görs med en viss försiktighet under osäkerhet så att tillgångar och intäkter inte överskattas och skulder och kostnader inte underskattas.* [74]

3.4.5 Matchningsprincipen

Matchning är ett samband mellan intäkter och kostnader som skall redovisas under samma period. Det vanligaste problemet med matchning är valet av lämplig metod som skapar samband för kostnaderna och intäkterna. När detta har uppnåtts har kostnaderna matchas mot intäkterna och därmed fås en annan benämning, nämligen kostnadsredovisning. Men i dagsläget används intäktsredovisning ofta vid matchningssammanhang.[75]

[73] Ibid, sid 160
[74] S Sundgren, H Nilsson & S Nilsson (2007), sid 55
[75] Kristina Artsberg (2005), sid 163

4. EMPIRI

I empirikapitlet redogörs insamlade materialet, såsom urval, observationer, bortfall, antal VD-byte och ej VD-byte, omstruktureringsutgifter som gjorts. Vidare görs en beräkning av medelvärdet och standardavvikelsen för omstruktureringar vid både VD-byte och ej VD-byte. Och i slutet av avsnittet formuleras en sammanfattning av empiri.

4.1Bolag i studien

Tabellen nedan sammanställer alla börsnoterade bolag som är listade på OMX Stockholmsbörs Large Cap.

	Observationer	
	Antal	**Andel i %**
Bolag	56	100
Totalt	**56**	**100**

4.1.1 Totala observationer, bortfall & observationer i analys

	Observationer	
	Antal	**Andel i %**
Totala observationer	392	100
Bortfall	22	5,6
Totalt	**370**	**94,4**

Tabellen ovan redogör studiens 56 bolag som granskas mellan åren 2002-2008, vilket utgör 392 stycken observationer. Och årsredovisningar som ej är tillgängliga i elektronisk form under något av åren mellan 2002-2008 benämnas som ”bortfall”, vilket i detta fall uppgår till 22 stycken. Såldes erhålls sammanlagt 370 observationer i analysen på grund av bortfallen.

4.1.2 VD-byte & ej VD-byte

	Observationer	
	Antal	**Andel i %**
VD-byte	97	26
Ej VD-byte	273	74
Totalt	**370**	**100**

Tabellen ovan presenterar en sammanställning av de åren då det skett respektive ej skett ett VD-byte. Som det nämnts tidigare erhålls totalt 370 stycken observationer i analysen. Ur de totala observationerna erhålls 97 VD-byten och 273 ej VD-byten.

4.1.3 Omstruktureringar vid VD-byte & ej VD-byte

	Observationer	
	Antal	**Summa andel i %**
Omstruktureringar vid VD-byte	97	1264
Omstruktureringar vid ej VD-byte	273	3606

Utifrån tabellen ovan görs en sammanställning av de totala omstruktureringsutgifter som erhållits utifrån studiens definition på när ett VD-byte skett respektive ej skett ett VD-byte. Det har totalt skett 97 omstruktureringar vid VD-byte och 273 omstruktureringar vid ej VD-byte, under åren 2002-2008. Vidare beräknas andelen av de samtliga gjorda omstruktureringar. Vid VD-byte beräknas andelen av omstruktureringar till 1264 %, vid ej VD-byte fås en andel på 3606 %. Detta har genomförts genom att använda följande formel som även framgår i metod kapitlet.[*omstruktureringsutgifter + övriga utgifter/(omstruktureringsutgifter + övriga utgifter + resultat efter finansiella poster)]*100.*

4.1.4 Medelvärde och standardavvikelse för omstruktureringar vid VD-byte & ej VD-byte

			Summa andel i %
	Antal	**Medelvärde**	**Standardavvikelse**
Omstruktureringar vid VD-byte	97	13,03	30,58
Omstruktureringar vid ej VD-byte	273	13,21	49,17

Tabellen ovan behandlar medelvärdet för totala omstruktureringar som vid VD-byte uppgår till 13,03 % och 13,21 % vid ej VD-byte. Det beräknade standardavvikelsen vid VD-byte motsvarar 30,58 %, 49,17 % vid ej VD-byte.

4.2 Empirisk sammanfattning

Studiens granskade bolag uppgår till 56 bolag som är listade på OMX Stockholmsbörs Large Cap mellan åren 2002-2008. Det totala urvalet uppgår till 392 observationer. Studiens totala bortfall motsvarar 22 stycken och avser de årsredovisningar som ej varit tillgängliga elektroniskt form. Såldes erhålls 370 observationer som utgör grunden för undersökningen. Ur de 370 observationerna erhålls sammanlagt 97 observationer vid VD-byte och 273 observationer vid ej VD-byte. Av de 97 erhållna observationer beräknas andelen av samtliga gjorda omstruktureringar vid VD-byte som i detta fall motsvarar 1264 %. Medan det totala antalet av samtliga omstruktureringsutgifter vid ej VD-byte som uppgår till 273 stycken, beräknas till 3606 %. Det beräknade medelvärdet för totala omstruktureringar vid VD-byte uppgår till 13,03 % och medelvärdet för omstruktureringar vid ej VD-byte uppgår till 13,21 %. Värdet av standardavvikelsen för VD-byte motsvarar 30,58 % och standardavvikelsen vid ej VD-byte uppgår till 49,17 %. Anledningen till att medelvärde och standardavvikelse tillämpas i studien är för att kunna göra en beräkning av student t-test. Med hjälp av Student t-test görs jämförelsen mellan omstruktureringar vid VD-byte respektive ej VD-byte vilket påvisar om det förekommer högre omstruktureringar vid VD-byte.

5. ANALYS

I detta kapitel görs en statistisk prövning på studiens hypotes som framställs med hjälp av student t- test. Vidare utförs en sammanfattning av analyser och i slutet av kapitalet redogörs en teoretisk anknytning.

5.1 Statistisk analys

I detta avsnitt kommer studiens uppställda hypoteser att prövas. Studiens uppställda hypoteser är följande:

H_0 : Det förekommer inte högre omstruktureringar vid VD-byte.

H_1 : Det förekommer högre omstruktureringar vid VD-byte.

5.2 Students t-test

I studien tillämpas Students t-test som är ett parametriskt test. Det här testet visar huruvida skillnaderna i medelvärdet för olika grupper är signifikant. Om testets t-värde överstiger det kritiska värdet skall nollhypotesen förkastas.

För att kunna analysera huruvida nollhypotesen kan antingen behållas eller förkastas, görs en jämförelse av två grupper. Grupp ett (X) behandlar omstruktureringar vid VD-byte och grupp två (Y) behandlar omstruktureringar vid ej VD-byte.

(%)	**Σ**	**n**	**m**	**s**
Omstruktureringar vid VD-byte(x)	**1264**	**97**	**13,03**	**30,58**
Omstruktureringar vid ej VD-byte(y)	**3606**	**273**	**31,21**	**49,17**

Genom att analysera populationernas medelvärden med varandra i ett t-test kan studiens nollhypotes antingen accepteras eller förkastas. I tabellen ovan redogörs medelvärdet för både grupp ett (omstruktureringar vid VD-byte) och grupp två (omstruktureringar vid ej VD-byte). Gupp ett har ett medelvärde på 13,03% och grupp 2 har ett medelvärde på 13,21%. En beräkning görs av skillnaderna i medelvärdet för dessa två grupper som motsvarar 18,18%, detta innebär att nollhypotesen accepteras. Vi utgick ifrån det kritiska signifikant t-värde nivån, om 5% och fick ett värde på 1,645.Testets t-värde

beräknas till 0,023 vilket inte överstiger det kritiska värdet och därmed skall den alternativa hypotesen förkastas.

5.3 Sammanfattning av analys

I detta kapitel har vi analyserat hypotesen som vi ställt upp för studien. Hypotesen har analyserats med students t-test. Students t–test har tillämpats för att kunna se sambandet av högre omstruktureringar och VD-byte. Genom sammanställning av det empiriska materialet, räknade vi fram *medelvärdet, standardavvikelsen* och *t-värdet*. T–värdet som vi kom fram till motsvarar 0,023 vilket underskrider den kritiska signifikans t-värde nivån, om 5 %, det vill säga 1,645. Detta innebär att nollhypotesen inte kan förkastas. Med detta menas det att den alternativa hypotesen förkastas vilket i sin tur innebär att det inte föreligger ett samband mellan högre omstruktureringsutgifter och VD-byte.

5.4 Teoretisk anknytning

Enligt författarna som nämndes i teori kapitalet har ledningen till avsikt att välja redovisningstekniker och lösningar som innebär en konstruerad verklighetsbild. Redovisningsstandarder ger styrelsen möjligheten att själva agera och använda sina omdömen i den finansiella rapporteringen. Detta leder till att ledningar inte bara tillhandahåller aktuell och trovärdig information utan även relevant information. Utgångspunkten i teori kapitlet är Big Bath Accounting som enligt författarna betecknar situationer då ledningar ofta manipulerar företagets resultaträkning för att visa dåliga resultat. Detta sker oftast när en ny VD tillträder. Den nytillkomna VD:n manipulerar ofta företagets resultaträkning för att visa negativt resultat och på så sätt stärker denne nästa års resultat. Vidare kommer nya VD:n att skylla på företagets dåliga resultat och den tidigare VD:n. Efter studiens genomförda undersökningar samt med hjälp av den utförda statistiska analysen har vi inte kunnat påvisas att ett samband fastställs, och detta kan i sin tur påvisa att det förekommer högre omstruktureringsutgifter under posten avsättningar för första året när en ny VD tillträder. Därför kan vi <u>inte</u> utifrån studiens resultat, vad gäller omstruktureringar vid VD-byte, uttala oss om att Big Bath Accounting förekommer hos bolagen listade på OMX Stockholmsbörs Large Cap. Det går att finna olika anledningar till detta som redogörs i nästa kapitel

6. SLUTSATS

I detta kapitel presenteras slutsatsen utifrån de resultat och kunskaper som erhållits i studien, vidare redogörs egna reflektioner samt förslag till fortsatt forskning.

Författarna Ahmed Riahi-Belkaoui och Penman beskriver Big Bath Accounting situationer och menar att när en ny VD tillträder som manipulerar denne oftast företagets resultaträkning. Anledningen till detta är för att visa dåliga resultat och på så sätt stärka nästa års resultat.[76] Studiens syfte var att se om det förekom högre omstruktureringsutgifter under posten avsättningar för första året när en ny VD tillträder. Studiens uppställda hypoteser har prövats statistiskt och det visade att det inte föreligger något samband mellan högre omstruktureringar vid VD-byte. Vilket leder till att H_1 förkastas.

- H_0 : Det förekommer inte högre omstruktureringar vid VD-byte.
- H_1 : Det förekommer högre omstruktureringar vid VD-byte.

Utifrån den statistiska mätmetoden Students t-test kan inte ett samband fastställas som påvisar att det förekommer högre omstruktureringsutgifter under posten avsättningar för första året när en ny VD tillträder. Därför kan vi inte utifrån studiens resultat uttala oss om att Big Bath Accounting existerar hos bolagen listade på OMX Stockholmsbörs Large Cap, detta när det gäller omstruktureringar vid VD-byte.

Big Bath Accounting som förekommer inom kreativ redovisning har sitt ursprung från den amerikanska litteraturen. Frågan är då om Big Bath Accounting är ett internationellt fenomen? De tidigare nämnda studierna som gjordes av olika författare har behandlat bolagen på den amerikanska börsen, där de kom fram till ett tydligt samband som kan styrka att Big Bath Accounting existerar. Vi har inte kunnat hitta svenska litteraturer förteckningar som behandlar detta fenomen. I och med detta kan vi fråga oss om Big Bath Accounting är en okänd strategi inom det svenska redovisningssammanhanget?

En anledning till varför resultatet av den empiriska analysen inte påvisade att det föreligger ett samband anses främst bero på att studien omfattar endast parametern omstruktureringar och övriga utgifter under posten avsättningar. Det finns även andra intressanta parametrar såsom av- och nedskrivning av tillgångar som också förekommer i fenomenet Big Bath Accounting. Att endast utgå ifrån bolagen på Large Cap utgör inte

[76] Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004), sid 54, Penman, Stephen H (2003), sid 607-608

en adekvat grund för att svara på en sådan studie, då Large Cap inte innefattar tillräckligt många bolag.

En annan förklaring till varför undersökningen inte kunde påvisa att det föreligger ett statiskt samband mellan högre omstruktureringsutgifter och VD-byte, kan bero på externa faktorer som påverkar företagen indirekt, och som kan ha förekommit under undersökningens utvalda perioder, det vill säga mellan åren 2002-2008. Ett exempel på sådana faktorer kan vara konjunkturssvängningar som påverkar marknaden och som i sin tur påverkar ledningarnas redovisningssätt.

6.1 Förslag till vidare forskning

I denna studie har författarna undersökt redovisningarna för alla bolag som är listade på OMX Stockholmsbörs Large Cap mellan åren 2002-2008, med syfte för att se om det förekommer högre omstruktureringsutgifter under posten avsättningar, för första året när en ny VD tillträder. I den empiriska undersökningen fann författarna dock att vissa bolag inte gjorde några omstruktureringar varken vid VD-byte eller tvärtom. En intressant forskning skulle kunna testas då det tas hänsyn till andra parametrar än omstruktureringar för att undersöka förekomsten av Big Bath Accounting. Exempel på dessa parametrar kan vara avskrivningar av tillgångar.

I denna studie har författarna inte genom den statistiska mätmetoden kunnat påvisa att det förekommer högre omstruktureringar vid VD-byte. En annan typ av forskning skulle kunna bedrivas genom att undersöka hela OMX Stockholmsbörsen och dela in bolagen branschvis. Och därmed se om fenomenet Big Bath är mer förekommande i en viss typ av bransch. Vidare kan man undersöka om det förekommer högre omstruktureringar vid VD-byte inom bolag som är listade på en mindre börs.

En vidare forskning kan göras av en kvalitativ angreppsätt som också kan vara av intresse att analysera. En studie av en kvalitativ karaktär kan bidra till att få djupare kunskap om hur fenomenet Big Bath Accounting existerar i dagsläget på den svenska marknaden.

7. KÄLLFÖRTECKNING

7.1 Litteratur:

Holme, Idar Magne & Solvang, Bernt Krohn (1997). *Forskningsmetodik: Om kvalitativa och Kvantitativa metoder.* andra upplagan, Studentlitteratur, Lund. ISBN: 91-44-00211-4

FAR Förlag (2006) *Internationell redovisningsstandard i Sverige. IFRS/IAS,* FAR FÖRLAG AB, William Clowers Ltd, Suffolk, England. ISBN: 91–89678–42-7

Stefan Sundgren, Henrik Nilsson, Stellan Nilsson (2007). Internationell redovisning: *teori och praxis,* Studentlitteratur, Polen

Andersen, Ib (1998) *Den uppenbara verkligheten: Val av samhällsvetenskaplig metod*, tionde upplaga, Studentlitteratur, Lund. ISBN: 91-44-00627-6

Kristina Artsberg (2005) *Redovisningsteori- policy och praxis,* andra upplagan, Liber ekonomi, Malmö. ISBN: 91-47-07645-3

FAR Förlag (2006) *Internationell redovisningsstandard i Sverige . IFRS/IAS,* FAR FÖRLAG AB, Suffolk, England. ISBN: 91–89678–42-7

Lisper, H.O. & Lisper, S. (2005) *Statistisk för samhällsvetare*, Liber AB, Malmö. ISBN: 91-47–07363-2

Vejde, O & Leander, E. (2000). *Ordbok i statistik*. Borlänge, Olle Vejde Förlag. ISBN 91-972847-2-6

Johannessen, Asbjørn & Tufte, Per Arne (2003). *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod.* andra upplagan, Liber AB, Malmö. ISBN: 978-91-47-06-534-9

Göran Johansson(2005), SWE GAAP- *svensk redovisningspraxis,* Studentlitteratur, Lund. ISBN: 91-44-03197-1

Patel, Runa. & Davidson, Bo. (2003) *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning,* tredje upplagan, Studentlitteratur, Lund. ISBN: 91-44-02288-3

Riahi-Belkaoui, Ahmed (2004) *Accounting Theory,* femte upplagan, Thomson Learning,Singapore. ISBN: 1-84480–029-6

Penman, Stephen H (2003) *Financial statement analysis and security valuation*, andra upplagan, McGraw-Hill. Europe. ISBN: 007-12 32 63-X

Schroeder, R. G, Clark, M. W. & Cathey, J. M. (2005) *Financial accounting theory and analysis*, John Wiley & Sons, New Jersey. ISBN: 0-471-65243-1

Scott, William R (1997) *Financial accounting theory*, tionde upplagan, Prentice-Hall, New
Jersey. ISBN: 0-13-393794-1.

7.2 Artiklar:

Murphy, Kevin J., Zimmerman, Jerold L.,(1993) "Financial performance surrounding CEO
turnover", *Journal of accounting and economics*, Vol. 16, Issues 1-3, s. 273-315

B Masters-Stout, ML Costigan, LM Lovata, Goodwill impairments and chief executive officer tenure, *Critical Perspectives on Accounting* Volume 19, Issue 8, December 2008, s. 1371.

Watts, R. L & Zimmerman, J. L (1968)"*Towards a Positive Theory of the Determination of Accounting Standards", The Accounting Review*, Jan 1968.

7.3 Studier:

Haldorson, Karl och Karnerfors, Björn (2007), *Big Bath Accounting: en studie om ledningens beteende*. Borås: Högskolan, Institutionen för data- och affärsvetenskap.

Sandell Nicklas (2006) *Redovisningsmått, påkopplade system och ekonomiska konsekvenser:*
Redovisningsbaserade prestationsersättningar, Institutionen för ekonomisk forskning, Lund
Business Press.

7.4 Lagtext

Årsredovisningslag (1995:1554)

7.5 Elektroniska källor:

https://www.avanza.se/aza/press/news.jsp?newsArticleId=133658

Tillgänglig data: (2009-11-01)

http://di.se/?

Tillgänglig data: (2009-11-02)

http://rl.se/valdiagram.php

Tillgänglig data: (2009-11-09)

https://www.avanza.se/aza/home/home.jsp

Tillgänglig data: (2009-11-11)

Årsredovisningar för samtliga bolag mellan åren 2002-2008

Bilaga 1

Observationer

ABB

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	2435	2736	53
2003	JA	1968	2744	58
2004	NEJ	6285	1372	18
2005	JA	11070	---	---
2006	JA	17518	360	2
2007	NEJ	26065	---	---
2008	JA	35240	---	---

Alfa Laval

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	346	---	---
2003	NEJ	817	125	13
2004	JA	1262	253	17
2005	JA	1099	255	19
2006	NEJ	2375	161	6
2007	NEJ	4557	153	3
2008	NEJ	5341	483	8

Allince Oil Company

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	-12768	---	---
2003	JA	-205149	---	---
2004	JA	162127	---	---
2005	JA	7294	---	---
2006	NEJ	241577	---	---
2007	NEJ	908831	---	---
2008	JA	551467	---	---

Assa Abloy

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	2015	---	---
2003	JA	583	935	61
2004	JA	2249	679	23
2005	JA	3556	---	---

2006	JA	2626	1292	33
2007	NEJ	4609	71	1
2008	NEJ	3499	1049	23

Astra Zeneca

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	4037	43	1
2003	NEJ	4002	48	1
2004	NEJ	4866	---	---
2005	JA	6667	102	1
2006	JA	8543	87	1
2007	NEJ	7983	678	7
2008	NEJ	8681	633	7

Atlas Copco

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	-2469	537	28
2003	JA	4913	227	4
2004	NEJ	6382	251	4
2005	NEJ	9300	341	4
2006	NEJ	8695	246	3
2007	NEJ	10534	328	3
2008	NEJ	13112	493	4

Autoliv

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	287	---	---
2003	NEJ	397	---	---
2004	NEJ	485	---	---
2005	NEJ	482	---	---
2006	NEJ	482	---	---
2007	JA	446	---	---
2008	JA	249	---	---

Axfood

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	919	5	1
2003	NEJ	971	4	1
2004	NEJ	980	3	1

2005	JA	1026	---	---
2006	JA	1183	---	---
2007	NEJ	1086	---	---
2008	NEJ	1011	---	---

Boliden

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	111	49	31
2003	NEJ	327	103	24
2004	NEJ	1365	442	24
2005	NEJ	2812	13	1
2006	NEJ	8313	3	1
2007	JA	5196	24	1
2008	JA	723	37	5

Castellum

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	1003	---	---
2003	NEJ	731	---	---
2004	NEJ	1255	---	---
2005	JA	1712	---	---
2006	JA	2206	---	---
2007	NEJ	1943	---	---
2008	NEJ	-1299	---	---

Electrolux

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	7545	1862	20
2003	JA	7006	1094	14
2004	NEJ	4359	1596	27
2005	NEJ	494	2801	85
2006	NEJ	3825	1171	23
2007	NEJ	4035	635	14
2008	NEJ	653	1758	73

Elektra

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	221	6	3
2003	NEJ	317	---	---
2004	NEJ	325	15	4
2005	JA	378	1	1
2006	JA	444	3	1

2007	NEJ	507	4	1
2008	NEJ	624	---	---

Ericsson

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	-22835	13223	137
2003	JA	-12103	23865	203
2004	NEJ	26166	8632	25
2005	NEJ	33335	6887	17
2006	NEJ	35993	8185	18
2007	NEJ	30729	3687	11
2008	NEJ	17226	10393	38

Fabege

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	1010	---	---
2003	NEJ	826	---	---
2004	NEJ	970	---	---
2005	NEJ	2761	---	---
2006	JA	1863	---	---
2007	JA	2066	---	---
2008	NEJ	-1340	---	---

Getinge

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	876	174	17
2003	NEJ	1095	103	9
2004	NEJ	1546	78	5
2005	NEJ	1601	38	2
2006	NEJ	1728	189	10
2007	NEJ	1775	128	7
2008	NEJ	2126	340	14

H&M

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	8629	---	---
2003	NEJ	9609	---	---
2004	NEJ	11005	---	---
2005	NEJ	13553	---	---
2006	NEJ	15808	---	---

2007	NEJ	19170	---	---
2008	NEJ	21190	---	---

Hakon Invest

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2005	NEJ	942	---	---
2006	NEJ	1104	---	---
2007	NEJ	982	---	---
2008	NEJ	163	---	---

Hexagon

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	319	---	---
2003	NEJ	323	---	---
2004	NEJ	541	47	8
2005	NEJ	705	---	---
2006	NEJ	1618	192	11
2007	NEJ	2056	100	5
2008	NEJ	2129	148	6

Holmen

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	2564	---	---
2003	NEJ	2126	33	2
2004	JA	1746	52	3
2005	JA	1740	48	3
2006	NEJ	2056	54	3
2007	NEJ	2582	60	2
2008	NEJ	740	391	35

Hufvudstaden

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2004	NEJ	896	---	---
2005	NEJ	1852	---	---
2006	NEJ	3221	---	---
2007	NEJ	3322	---	---
2008	NEJ	-1025	---	---

Husqvarna

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2005	JA	1248	17	1
2006	JA	2743	39	1
2007	NEJ	2889	160	5
2008	JA	1767	434	20

Industrivärlden

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	4476	---	---
2003	NEJ	-623	7	1
2004	NEJ	7299	9	1
2005	NEJ	14047	---	---
2006	NEJ	11671	---	---
2007	NEJ	-2102	---	---
2008	NEJ	-29114	---	---

Investor

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	1925	20	1
2003	NEJ	1003	---	---
2004	NEJ	8332	---	---
2005	JA	43968	51	1
2006	JA	28815	---	---
2007	NEJ	-211	39	2
2008	NEJ	-36809	22	590

Kinnevik

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	-3946	55	2
2003	NEJ	3325	---	---
2004	NEJ	1203	---	---
2005	NEJ	4647	---	---
2006	NEJ	11608	244	2
2007	JA	16266	---	---
2008	JA	-25872	---	---

Latour

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---
2003	JA	453	5	1
2004	JA	1020	3	1
2005	NEJ	792	1	1
2006	NEJ	1265	---	---
2007	NEJ	1034	---	---
2008	NEJ	1656	11	1

Lindab Int.

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2007	NEJ	1175	---	---
2008	JA	990	81	8

Lundbergföretagen

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	652	---	---
2003	NEJ	2944	33	1
2004	NEJ	3628	52	1
2005	NEJ	5175	48	1
2006	NEJ	7771	54	1
2007	NEJ	7426	52	1
2008	NEJ	-2571	392	18

Lundin Mining

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2004	NEJ	7737	---	---
2005	JA	44065	426	1
2006	JA	20509	381	2
2007	JA	89487	---	---
2008	NEJ	65345	---	---

Lundin Petroleum

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	9	1	10
2003	JA	1018	1	1
2004	NEJ	847	---	---

2005	NEJ	1861	---	---
2006	NEJ	1831	4	1
2007	NEJ	1811	1	1
2008	NEJ	941124	1	1

Meda

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	51	3	5
2003	NEJ	86	3	3
2004	NEJ	118	---	---
2005	NEJ	142	153	52
2006	NEJ	1191	28	2
2007	NEJ	1162	208	15
2008	NEJ	1418	20	1

Melker Schörling

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2004	NEJ	1634	74	4
2005	NEJ	5627	---	---
2006	JA	3156	---	---
2007	NEJ	665	---	---
2008	NEJ	-8232	---	---

Millicom

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2004	NEJ	71726	---	---
2005	NEJ	171200	---	---
2006	NEJ	354001	---	---
2007	NEJ	539442	---	---
2008	NEJ	704207	---	---

MTG

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	22	22	44
2003	NEJ	375	---	---
2004	NEJ	920	---	---
2005	NEJ	1567	38	2
2006	NEJ	2016	62	2
2007	NEJ	2015	17	1
2008	NEJ	3610	19	1

Nordea Bank

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	18876	1404	7
2003	NEJ	20592	1200	6
2004	JA	32940	1428	4
2005	NEJ	36576	612	2
2006	JA	45696	372	1
2007	JA	46956	216	1
2008	NEJ	40752	516	1

NCC

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	1306	121	8
2003	NEJ	-323	236	271
2004	NEJ	945	105	10
2005	NEJ	1580	175	10
2006	NEJ	2263	228	9
2007	JA	2608	310	11
2008	JA	2385	308	11

Oriflame

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2004	JA	90	---	---
2005	JA	97	---	---
2006	NEJ	108	1019	91
2007	NEJ	106	26	20
2008	NEJ	2617	808	24

Ratos

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	634	---	---
2003	NEJ	812	---	---
2004	NEJ	2325	1	1
2005	NEJ	2061	21	1
2006	NEJ	3224	40	2
2007	NEJ	3462	93	4
2008	NEJ	5671	614	10

SAAB

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	993	---	---
2003	JA	1073	513	32
2004	JA	1712	332	16
2005	NEJ	1551	411	20
2006	NEJ	1693	447	21
2007	NEJ	2449	212	8
2008	NEJ	-406	217	115

Sandvik AB

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	5063	533	10
2003	JA	4187	367	8
2004	NEJ	6877	358	5
2005	NEJ	8819	305	3
2006	NEJ	11113	705	6
2007	NEJ	12997	273	2
2008	NEJ	10577	545	5

SCA

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	8078	464	5
2003	JA	6967	172	3
2004	NEJ	6585	653	9
2005	NEJ	433	2912	87
2006	NEJ	6833	7	1
2007	JA	8237	1404	15
2008	JA	6237	382	6

Scania

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	3722	653	15
2003	NEJ	4604	679	12
2004	NEJ	6014	517	6
2005	NEJ	6765	375	5
2006	NEJ	8583	463	2
2007	NEJ	11906	383	1
2008	NEJ	11978	380	1

SEB

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	38989	---	---
2003	NEJ	68276	---	---
2004	NEJ	150362	---	---
2005	NEJ	140047	---	---
2006	NEJ	1154355	---	---
2007	NEJ	1379080	---	---
2008	NEJ	-125639	---	---

Seco Tools AB

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	641	---	---
2003	NEJ	630	4	1
2004	JA	812	5	1
2005	JA	1094	7	1
2006	NEJ	1235	110	8
2007	NEJ	1437	15	1
2008	NEJ	1246	11	1

Securitas

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	2512	85	3
2003	NEJ	1998	111	5
2004	NEJ	2328	137	6
2005	NEJ	3661	117	3
2006	NEJ	883	1333	60
2007	JA	1398	828	37
2008	NEJ	2617	808	24

SHB

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	10190	11	1
2003	NEJ	11550	24	1
2004	JA	13553	10	1
2005	JA	15650	10	1
2006	JA	17164	---	---
2007	NEJ	14732	15	1
2008	NEJ	15326	18	1

Skanska

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	73	1164	94
2003	NEJ	4072	1036	20
2004	NEJ	4327	1390	24
2005	NEJ	5120	396	7
2006	NEJ	4985	504	9
2007	NEJ	5667	402	7
2008	NEJ	4410	1635	27

SKF

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	3542	838	19
2003	JA	2793	761	21
2004	JA	4087	364	8
2005	NEJ	5253	555	10
2006	NEJ	6387	354	5
2007	NEJ	7138	505	5
2008	NEJ	6868	432	6

SSAB

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	816	7	1
2003	NEJ	1343	13	1
2004	NEJ	3806	---	---
2005	NEJ	5671	6	1
2006	JA	6052	4	1
2007	JA	6399	9	1
2008	NEJ	8953	520	5

Stora Enso

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	-343	64	23
2003	NEJ	223	53	19
2004	NEJ	639	6	1
2005	NEJ	-178	143	408
2006	NEJ	632	207	25
2007	JA	77	143	65
2008	JA	-894	228	34

Swedbank

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	15586	86	1
2003	JA	14263	108	1
2004	NEJ	15010	112	1
2005	JA	10578	81	1
2006	NEJ	9564	---	---
2007	NEJ	6848	69	1
2008	NEJ	8039	63	1

Swedish Match

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	2126	126	6
2003	NEJ	2174	50	2
2004	JA	3206	84	3
2005	JA	2696	290	9
2006	NEJ	3167	19	1
2007	NEJ	2662	65	2
2008	JA	2646	52	2

Tele2

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	796	---	---
2003	NEJ	1267	---	---
2004	NEJ	2681	17	1
2005	NEJ	2341	---	---
2006	NEJ	-2180	---	---
2007	NEJ	759	---	---
2008	JA	1838	---	---

TeliaSonera

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	JA	-11616	5139	79
2003	JA	13899	2571	16
2004	NEJ	17448	1250	7
2005	NEJ	17019	3365	17
2006	NEJ	25226	1779	7
2007	JA	25251	729	3
2008	JA	26411	1955	7

Tieto

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	100	---	---
2003	NEJ	101	---	---
2004	NEJ	158	14	8
2005	NEJ	171	9	5
2006	JA	125	2	2
2007	JA	-9	20	182
2008	NEJ	82	27	25

Trelleborg AB

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	677	76	10
2003	NEJ	1091	238	18
2004	NEJ	592	333	36
2005	JA	1567	122	7
2006	JA	1165	213	15
2007	NEJ	1277	472	27
2008	NEJ	-166	1160	117

Volvo

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	NEJ	2013	1452	42
2003	NEJ	1657	1686	50
2004	NEJ	13036	1272	9
2005	NEJ	18016	2512	12
2006	NEJ	20299	3728	16
2007	NEJ	21557	2171	9
2008	NEJ	14101	3821	21

Bilaga 2

Bortfall

Hakon Invest

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---
2003	---	---	---	---
2004	---	---	---	---

Hufvudstaden

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---
2003	---	---	---	---

Husqvarna

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---
2003	---	---	---	---
2004	---	---	---	---

Latour

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---

Lindab Int.

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---
2003	---	---	---	---
2004	---	---	---	---
2005	---	---	---	---
2006	---	---	---	---

Lundin Mining

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---

2003	---	---	---	---

Melker Schörling

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---
2003	---	---	---	---

Millicom

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---
2003	---	---	---	---

Oriflame

År	VD-byte	Resultat	Omstrukturering+ Övriga utgifter	Andel i %
2002	---	---	---	---
2003	---	---	---	---

Bilaga 3

I tabellerna nedan har en sammanställning gjorts, där studiens två grupper har räknats fram. Grupp ett (X) behandlar omstruktureringar vid VD-byte och grupp två (Y) behandlar omstruktureringar vid ej VD-byte.

Omstruktureringar vid VD-byte

År	X	Y
1	53	2809
2	58	3364
3	0	0
4	2	4
5	0	0
6	17	289
7	19	361
8	0	0
9	0	0
10	0	0
11	0	0
12	61	3721
13	23	529
14	0	0
15	33	1089
.		
.		
.		
97	15	225
Summa	**1264**	**105781**

Beräkning:

Medelvärde

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n} \qquad \bar{x} = \frac{1264}{97} \approx 13{,}03\%$$

Standardavvikelsen

$$S_x = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2 / n}{(n-1)}} \qquad S_x = \sqrt{\frac{105781 - (1246)^2 / 97}{96}}$$

$$S_x = 30{,}58$$

Omstruktureringar vid ej VD-byte

År	X	Y
1	18	324
2	0	0
3	0	0
4	13	169
5	6	36
6	3	9
7	8	64
8	0	0
9	0	0
10	0	0
11	0	0
12	1	1
13	23	529
14	1	1
15	1	1
.		
.		
.		
273	21	441
Summa	**3606**	**705310**

Beräkning:

Medelvärde

$$\bar{y} = \frac{\sum y}{n} \qquad \bar{y} = \frac{3606}{273} \approx 13{,}21\%$$

Standardavvikelse

$$S_y = \sqrt{\frac{\sum y^2 - (\sum y)^2 / n}{(n-1)}} \qquad S_y = \sqrt{\frac{705310 - (3606)^2 / 273}{272}}$$

$$S_y = 49{,}17$$

Student t-test

$$t = \frac{x_1 - x_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2}} \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}$$

$$t = \frac{13{,}21 - 13{,}03}{\sqrt{\frac{(276) * 2417{,}68 + (96) * 935{,}14}{273 - 97 - 2}} \sqrt{\frac{1}{273} + \frac{1}{97}}} =$$

t = 0,023

$H_o \longrightarrow$ b=0 $\longrightarrow$ Det finns inget samband.

$H_1 \longrightarrow$ b≠0 $\longrightarrow$ Det finns ett samband mellan högre omstrukturerings -utgifter och VD-byte.

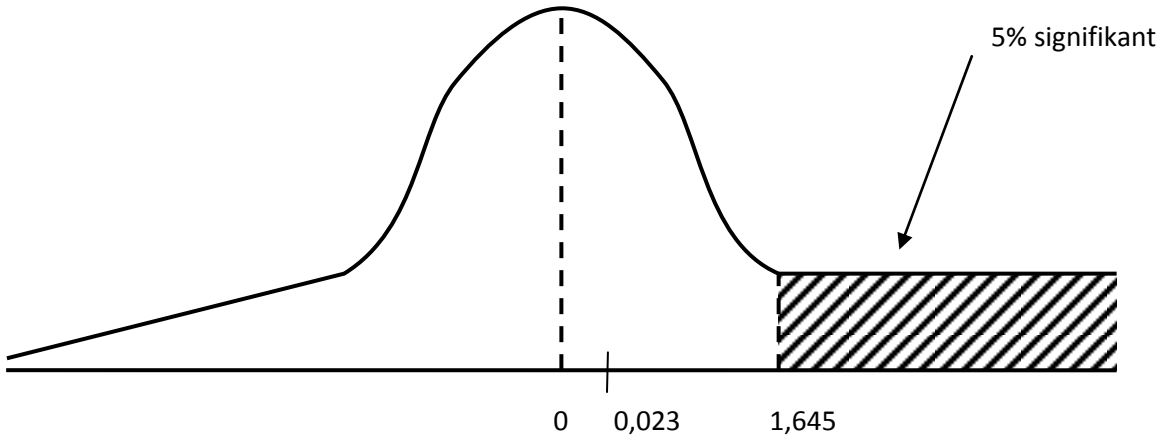

H_1 förkastas.